

[Lasse Budtz]

Sovjet blot skulle acceptere Reagans første nulløsning, hvilket socialdemokratiet aldrig nogen sinde har forestillet sig. Vi forestillede os straks fra starten, at nulløsningen var et udgangspunkt for forhandlingerne.

Så er der dette ulyksalige spørgsmål om de britiske og franske våben. Jeg mener ikke, at det er muligt at betragte de britiske og franske våben isoleret eller nationalt – faktisk hverken på den ene eller den anden måde, hvis jeg må udtrykke det på den måde. Det er europæiske våben, som er rettet mod Sovjetunionen, og vi kommer heller ikke uden om, at de bliver talt med i alle mulige forbindelser både på vestlig og østlig side. Det nærmer sig i hvert fald den for mig fuldstændig selvfølgelige tankegang, at man nu alvorligt og praktisk overvejer en sammenkobling af INF- og START-forhandlingerne, for så ville problemet med de franske og de britiske våben i hvert fald være løst. Så ville de automatisk blive forhandlet.

En sammenkobling er også af mange andre grunde blevet mere og mere nødvendig. F.eks. siger amerikanerne, at INF-problemet ikke mere blot er et europæisk problem, men et globalt problem. Deri er jeg for så vidt enig, idet der jo finder opstilling sted af russiske raketter på asiatisk område, og de russiske raketters rækkevidde er også meget bemærkelsesværdig i denne forbindelse.

Men dertil kommer, at forsvarsminister Weinberger ifølge New York Times den 21. marts i år har udstedt et direktiv, hvor han udtrykkelig giver forsvarsmagten i Amerika ordre til at integrere mellemdistanceraketter og langdistanceraketter i anvendelsen, så at sige. Det turde dog være beviset for, at det er aldeles nødvendigt at sammenkoble. Man kan ikke længere adskille disse våben. Man kan det heller ikke, fordi f.eks. de sovjetiske undervandsbåde dukker op overalt. Efter socialdemokratiets mening er der heller ingen som helst tvivl om, at de er dukket op i svensk farvand.

Jeg vil gerne sige et par ting til. Jeg må benytte mig af de korte bemærkninger og komme igen, men i første omgang vil jeg gerne sige: hvis vi nu tænker os, at man henimod forhandlingsfristens udløb befinder sig i en situation, hvor der er gode tegn på, at man kan nå frem til en ordning, som ikke fører til vestlig opstilling, skal man så alligevel opstille de vestlige raketter, fordi man i

den ulyksalige dobbeltbeslutning nu engang har besluttet det? Det skal man da naturligvis ikke. Man skal derfor forlænge forhandlingsforløbet, det øger jo chancerne.

Jeg vil meget gerne gøre opmærksom på, at en så fremragende ekspert som Richard Bird fra det amerikanske udenrigsministerium sagde i en artikel i Washington Post, at de 572 vestlige raketter ikke på nogen måde forrykker det strategiske billede, ikke i ringeste grad. Han sagde faktisk, at både Øst og Vest på dette tidspunkt har så mange våben at smide i hovedet på hinanden fra et hvilket som helst sted på kloden nående et hvilket som helst punkt hos modparten, at det militærstrategisk ikke betyder noget, om vi opstiller de 572 raketter. Derfor synes jeg oprigtigt talt, vi skulle lade være med at gøre det.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg har et spørgsmål til almindelig opklaring, som jeg gerne vil stille hr. Lasse Budtz. Forestiller hr. Lasse Budtz sig virkelig, at vi skulle indregne de u-bådsbaserede franske og britiske raketter i forhandlingerne i Genève uden samtidig at stille krav til russerne om, at alt, hvad de har stående på u-både i Murmansk og i Østersøen, også skulle tælles med? Det tror jeg ikke hr. Lasse Budtz kunne forestille sig.

Derfor vil jeg gerne følge mit spørgsmål op med et næste: tror hr. Lasse Budtz, det ville gavne forhandlingsforløbet, hvis vi nu i den afgørende fase, hvor indrømmelserne gerne skulle til at komme – jævnfør Helmut Schmidts bedømmelse – begynder at sige: nu må I hellere snakke om noget helt andet end det, I har snakket om de sidste 3/4 år?

(Kort bemærkning).

Lasse Budtz (S):

Ja, jeg kan godt forestille mig det. Men jeg kan også godt forestille mig, at det ville blive nemmere at gøre det, hvis man koblede de to sæt forhandlinger sammen. Der er ikke noget mærkeligt i, at man fra russisk side siger: vi bliver nødt til at tælle de europæiske atomvåben, der eksisterer, med ved mellemdistanceraketforhandlingerne, de andre sorterer jo som bekendt under START-forhandlingerne.

Udenrigsministeren har været så venlig at omtale det tyske socialdemokratis holdning. Jeg har en dansk oversættelse af den medde-